
Tripurasundari Manasa Puja Stotra

त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम्

Document Information

Text title : Tripurasundari Manasa Puja Stotra

File name : tripurasun.itx

Category : devii, dashamahAvidyA, stotra, shankarAchArya, devI

Location : doc_devii

Author : Adi Shankaracharya

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : A Hymn of worship to Goddess Tripurasundari

Latest update : April, 29, 2000

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 6, 2024

sanskritdocuments.org

Tripurasundari Manasa Puja Stotra

त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रम्

श्रीः ।

मम न भजनशक्तिः पादयोस्ते न भक्ति-
र्न य विषयविरक्तिर्ध्यानयोगे न शक्तिः ।
एति मनसि सदाहं चिन्तयन्नाद्यशक्ते
रुचिरवचनपुष्पैरर्थनं संचिन्तोमि ॥ १ ॥

व्यासं डाटकविग्रहैर्जलयरैराडुढेवप्रज्ञैः
पोतैराकुलितान्तरं मणिधरैर्भूमिधरैर्भूषितम् ।
आरक्तामृतसिन्धुमुद्गरयलद्वितीययव्याकुल-
व्योमानं परिचिन्त्य सन्ततमहो येतः कृतार्थाभव ॥ २ ॥

तस्मिन्पुञ्जवलयरत्नजालविलसत्कान्तिच्छटाभिः स्फुटं
कुर्वाणं विद्यद्विन्द्रयापनियथैराच्छादितं सर्वतः ।
उच्यैःशृङ्गानिषण्णैर्विद्यवनितावृन्दाननप्रोल्लस-
द्गीताकर्णननिश्चलाभिलभुगं द्वीपं नमस्कुरुते ॥ ३ ॥

जातीयम्कपाटलादिसुमनःसौरभ्यसम्भावितं
द्वीङ्गारध्वनिकण्ठकोकिलकुल्लूप्रोल्लासियूतद्रुमम् ।
आविर्भूतसुगन्धियन्दनवनं दृष्टिप्रियं नन्दनं
यञ्चयञ्चयलयञ्चरिक्कयटुलं येतश्चिरे चिन्तय ॥ ४ ॥

परिपतितपरागैः पाटलक्षोणिभागो
विकसितकुसुमोच्यैः पीतयन्द्रार्कंरश्मिः ।
अलिशुकपिकराञ्जुकूजितैः श्रोत्रडारी
स्फुरतु लृष्टि मदीये नूनमुधानराजः ॥ ५ ॥

रम्यद्वारपुरप्रचारतमसां संडारकारिप्रभ
स्फूर्जत्तोरणभारडारकमडाविस्तारडारधुते ।
क्षोणीमण्डलडारविलसत्संसारपारप्रद

प्रोध्मकृतमनोविहार कनकप्राकार तुभ्यं नमः ॥ ६ ॥

उधत्कान्तिकलापकल्पितनभःस्कूर्जद्वितानप्रभ

सत्कृष्णागरुधूपवासितवियत्काष्ठान्तरे विश्रुतः ।

सेवायातसमस्तदैवतगणैरासेव्यमानोऽनिशं

सोऽयं श्रीमणिमण्डपोऽनवरतं मथ्येतसि धोतताम् ॥ ७ ॥

क्वापि प्रोद्भटपद्मरागकिराप्रातेन सन्ध्यायितं

कुत्रापि स्फुटविस्फुरन्भरकतद्युत्या तमिस्रायितम् ।

मध्यालम्बिबिशासलमौक्तिकरुया ज्योत्स्नायितं कुत्रयि-

न्मातः श्रीमणिमन्दिरं तव सदा वन्दामहे सुन्दरम् ॥ ८ ॥

उत्तुङ्गालयविस्फुरन्भरकतप्रोध्मत्रभामण्डला-

न्यालोक्ष्याङ्कुरितोत्सवैर्नवतृणाकीर्णस्थलीशङ्कया ।

नीतो वाजिभिरुत्पथं भत रथः सूतेन तिग्मद्युते-

र्वल्गावल्गिगतदस्तमस्तशिभरं कष्टैरितः प्राप्यते ॥ ९ ॥

मणिसदनसमुधत्कान्तिधारानुरक्ते

वियति यरमसन्ध्याशाङ्गिनो भानुरथ्याः ।

शिशिवितगतकुप्यत्सूतडुङ्गारनादैः

कथमपि मणिगोलाद्दुग्धैरुच्यन्ति ॥ १० ॥

भक्त्या किं नु समर्पितानि अडुधा रत्नानि पाथोधिना

किं वा रोडणपर्यतेन सदनं यैर्विश्वकर्माकरोत् ।

आ ज्ञातं गिरिजे कटाक्षकलया नूनं त्यथा तोषिते

शम्भौ नृत्यति नागराजकृष्णिना कीर्णा मणिश्रेणयः ॥ ११ ॥ विदूरमुक्तवाहनैर्विनम्रमौलिमण्डलै-

र्निबद्धदस्तसम्पुटैः प्रयत्नसंयतेन्द्रियैः ।

विरिञ्चिविष्णुशङ्करादिभिर्मुदा तवाम्बिके

प्रतीक्ष्यमाणनिर्गमो विभाति रत्नमण्डपः ॥ १२ ॥

ध्वनन्मृदङ्गकाडलः प्रगीतकिंनरीगाणः

प्रनृत्तदिव्यकन्यकः प्रवृत्तमङ्गलकमः ।

प्रकृष्टसेवकप्रजः प्रकृष्टभक्तमण्डलो

मुष्टे ममास्तु सन्ततं त्वदीयरत्नमण्डपः ॥ १३ ॥

प्रवेशनिर्गमाकुलैः स्वकृत्यरक्तमानसै-

र्बाह्यिस्थितामरावलीविधीयमानभक्तिभिः ।

विचित्रवस्त्रभूषणैरुपेतमङ्गनाजनैः

सदा करोतु मङ्गलं ममेल रत्नमण्डपः ॥ १४ ॥

सुवर्णरत्नभूषितैर्विचित्रवस्त्रधारिभि-

र्गुडीतलेमयष्टिभिर्निरुद्धसर्वद्वैवतैः ।

असंख्यसुन्दरीजनैः पुरस्थितैरधिष्ठितो

मदीयमेतु मानसं त्वदीयतुङ्गतोरणः ॥ १५ ॥

धन्वरादींश्च दिगीश्वरान्सङ्घपरिवारानथो सायुधा-

न्योषिद्रूपधरा-स्वदक्षि निखितान्संश्रित्य हृत्पङ्कजे ।

शङ्भे श्रीवसुधारया वसुमतीयुक्तं य पद्मं स्मर-

कामं नौमि रतिप्रियं सङ्घरं प्रीत्या वसन्तं भजे ॥ १६ ॥

गायन्तीः कलवीणयातिमधुरं ङुङ्कारमातन्वती-

द्गराभ्यासकृतस्थितीरिड सरस्वत्यादिकाः पूजयन् ।

द्वारे नौमि मद्योन्मदं सुरगाणाधीशं मद्योन्मदां

मातङ्गीमसिताम्बरां परिलसन्मुक्ताविभूषां भजे ॥ १७ ॥

कस्तूरिकाश्यामलकोमलाङ्गीं

कादम्बरीपानमदालसाङ्गीम् ।

वामस्तनालिङ्गितरत्नवीणां

मातङ्गकन्यां मनसा स्मरामि ॥ १८ ॥

विकीर्णचिह्नुरोत्करे विगलिताम्बराऽम्बरे

मदाकुलितलोचने विमलभूषणोद्भासिनि ।

तिरस्कुरिणि तावकं यरणापङ्कजं श्रित्य-

रुरोमि पशुमण्डलीमलिकमोडदुग्धाशयाम् ॥ १९ ॥

प्रमत्तवारुणीरसैर्विधूर्णमानलोचनाः

प्रयण्डद्वैत्यसूदनाः प्रविष्टमक्तमानसाः ।

उपोढकञ्जलश्चविश्चटाविराजि विग्रहः

कपालशूलधारिणीः स्तुवे त्वदीयदूतिकाः ॥ २० ॥

स्कूर्जन्नव्ययवाङ्कुरोपलसिताभोगैः पुरः स्थापितै-

र्दीपोद्भासिशरावशोभितमुपैः कुम्भैर्नवैः शोभिना ।

स्वर्णोद्भास्यविचित्ररत्नपटलीयञ्चत्सपाटश्रिया

युक्तं द्वारयतुष्टयेन गिरिजे वन्दे मणी मन्दिरम् ॥ २१ ॥

आस्तीर्षारुणकम्बलासनयुतं पुष्पोपलारान्वितं
 दीमानेकमणिप्रदीपसुभगं राजद्वितानोत्तमम् ।
 धूपोद्गारिसुगन्धिसम्भ्रममिलद्भृङ्गावलीगुञ्जितं
 कल्याणं वितनोतु मेऽनवरतं श्रीमण्डपाभ्यन्तरम् ॥ २२ ॥

कनकरयिते पञ्चप्रेतासनेन विराजिते
 मणिगणयिते रक्तश्रोताम्बरास्तरणोत्तमे ।
 कुसुमसुरभौ तल्पे दिव्योपधानसुभावले
 उदयकमले प्रादुर्भूतां भजे परदेवताम् ॥ २३ ॥

सर्वाङ्गस्थितिरम्यरूपरुचिरां प्रातः समभ्युत्थितां
 श्रुत्वाभ्यङ्गुभुभुभाम्भुञ्ज मधुमद्व्याघूर्णदक्षित्रयाम् ।
 सेवायातसमस्तसंनिधिसप्तीः संमानयन्तीं दृशा
 सम्पश्यन्परदेवतां परमलो मन्ये कृतार्थं जनुः ॥ २४ ॥

उच्यैस्तोरणवर्तिवाधनिवडध्वाने समुज्ज्वलिते
 भक्तैर्भूमिविलग्नमौलिभिरलं दण्डप्रणामे कृते ।
 नानारत्नसमूहच्छ्रुतस्थानीसमुद्भासितां
 प्रातस्ते परिकल्पयामि गिरिजे नीराजनामुज्ज्वलाम् ॥ २५ ॥

पाद्यं ते परिकल्पयामि पदयोरर्ध्वं तथा उस्तयोः
 सौधीभिर्मधुपर्कमम्भ मधुरं धाराभिरास्वादय ।
 तोयेनायमनं विधेहि शुचिना गाङ्गेन मत्कल्पितं
 साष्टाङ्गं प्रणिपातमीशदयिते दृष्ट्या कृतार्थां कुरु ॥ २६ ॥

मातः पश्य भुभाम्भुञ्जं सुविमले दत्ते मया दर्पाणो
 देवि स्वीकुरु दन्तधावनमिदं गङ्गाजलेनान्वितम् ।
 सुप्रक्षालितमाननं विरययन्स्निग्धाम्बरप्रोञ्छनं
 द्वागङ्गीकुरु तत्त्वमम्भ मधुरं ताम्भूलमास्वादय ॥ २७ ॥

निधेहि मणिपादुकोपरि पदाम्भुञ्जं मञ्जना-
 लयं व्रज शनैः सप्तीकृतकराम्भुजालम्भनम् ।
 मङ्गेशि करुणानिधे तव दृगन्तपातोत्सुका-
 न्विलोक्य मनागमूनुभयसंस्थितान्द्वैवतान् ॥ २८ ॥

उभरत्नवरणेन वेष्टितं

विस्तृतारुणवितानशोभितम् ।

सज्जसर्वपरिचारिकाजानं

पश्य मज्जनगुलं मनो मम ॥ २९ ॥

कनककलशजालस्फाटिकस्नानपीठा-

धुपकरुणविशालं गन्धमत्तालिमालम् ।

स्फुरदरुणवितां मञ्जुगन्धर्वगानं

परमशिवमडेले मज्जनागारमेडि ॥ ३० ॥

पीनोत्तुङ्गपयोधराः परिलसत्सम्पूर्ण्यन्द्रानना

रत्नस्वर्णविनिर्मिताः परिलसत्सूक्ष्माम्बरप्रावृताः ।

डेमस्नानघटीस्तथा मृदुपटिरुद्धर्तनं कौसुमं

तैलं कङ्कतिकं करेषु दधतीर्वन्देऽम्भ ते दासिकाः ॥ ३१ ॥

तत्र स्फाटिकपीठमेत्य शनकैरुत्तारितालङ्कृति-

नीचैरुज्जितकञ्चुकोपरिहितारक्तोत्तरीयाम्भरा ।

वेणीबन्धमपास्य कङ्कतिकया केशप्रसादं मना-

क्कुर्वाणा परदेवता भगवती चित्ते मम द्योतताम् ॥ ३२ ॥

अभ्यङ्गं गिरिजे गुडाण मृदुना तैलेन सम्पादितं

काशमीरैरगरुद्रवैर्मलयजैरुद्धर्तनं कारय ।

गीते किंनरकामिनीभिरभितो वाद्ये मुदा वादिते

नृत्यन्तीमिह पश्य देवि पुरतो दिव्याङ्गनामण्डलीम् ॥ ३३ ॥

कृतपरिकरबन्धास्तुङ्गपीनस्तनाढ्या

मणिनिवडनिभङ्गा डेमकुम्भीर्दधानाः ।

सुरभिसलिलनिर्यद्गन्धलुब्धालिमावाः

सविनयमुपतस्थुः सर्वतः स्नानदास्यः ॥ ३४ ॥

उद्गन्धैरगरुद्रवैः सुरभिणा कस्तूरिकावारिणा

स्फूर्जत्सौरभयक्षकर्मजलैः काशमीरनीरैरपि ।

पुष्पाभोभिरशेषतीर्थसलिलैः कर्पूरपाथोभरैः

स्नानं ते परिकल्पयामि गिरिजे भक्त्या तदङ्गीकुरु ॥ ३५ ॥

प्रत्यङ्गं परिभार्जयामि शुचिना वस्त्रेण सम्प्रोञ्चनं

कुर्वे केशकलापमायततरं धूपोत्तमैर्धूपितम् ।

आलीवृन्दविनिर्मितां यवनिकामास्थाप्यरत्नप्रभं

भक्तत्राणपरे भडेशगृडिणि स्नानाम्भरे मुख्यताम् ॥ ३६ ॥

पीतं ते परिकल्पयामि निभिडं यद्वातकं यद्दिडे

सूक्ष्मं स्निग्धमुरीदुरुष्व वसनं सिन्दूरपूरप्रभम् ।

मुक्तारत्नविशित्रडेमरयनायारुप्रभाभास्वरं

नीलं कञ्चुकमर्षयामि गिरिशप्राणप्रिये सुन्दरि ॥ ३७ ॥

विलुलितचिकुरेण ख्यादितांसप्रदेशे

मणिनिकरविराजत्पादुकान्यस्तपादे ।

सुललितमवलम्ब्य द्राक्सभीमंसदेशे

गिरिशगृडिणि भूषामाष्टपाय प्रयाडि ॥ ३८ ॥

लसत्नककुट्टिमस्फुरदमन्दमुक्तावली-

समुल्लसितकान्तिभिः कलितशक्यापम्रजे ।

मडाभरणमाडपे निडितडेमसिंढासनं

सभीजनसमावृतं समधितिष्ठ कात्यायनि ॥ ३९ ॥

स्निग्धं कङ्कतिकामुभेन शनडैः संशोध्य डेशोत्करं

सीमन्तं विरयय्य चारु विमलं सिन्दूररेभान्वितम् ।

मुक्ताभिर्ग्रथितालकां मणिचितैः सौवर्णसूत्रैः स्फुटं

प्रान्ते मौक्तिकगुच्छकोपलतिकां ग्रथामि वेणीमिमाम् ॥ ४० ॥

विलम्बिवेणीभुजगोत्तमाङ्ग-

स्फुरन्मणिभ्रान्तिमुपानयन्तम् ।

स्वरोधिषोल्वासितकेशपाशं

मडेशि यूडामणिमर्षयामि ॥ ४१ ॥

त्वामाश्रयद्भिः कबरीतमिस्रै-

र्भन्दीकृतं द्रागिव भानुभिम्भम् ।

मृडानि यूडामणिमाध्यानं

वन्डामडे तावतमुत्तमाङ्गम् ॥ ४२ ॥

स्वमध्यनद्धडाटकस्फुरन्मणिप्रभाकुलं

विलम्बिमौक्तिकच्छटाविराजितं समन्ततः ।

निभद्धलक्षयक्षुषा भवेन भूरि भावितं

समर्षयामि भास्वरं भवानि झालभूषणम् ॥ ४३ ॥

मीनाम्भोरुडभञ्जरीटसुषमाविस्तारविस्मारके

कुर्वाणो डिल कामवैरिभनसः कन्दर्पभाणप्रभाम् ।

माध्वीपानमदारुणोऽतिथपले दीर्घं दृगम्भोरुडे

देवि स्वर्णशलाकयोर्जितमिदं दिव्याञ्जनं दीयताम् ॥ ४४ ॥

मध्यस्थारुणरत्नकान्तिरुचिरां मुक्तामुगोद्भासितां

द्वैवादूर्भागवज्ज्वलमध्यगरवेर्लक्ष्मीमधः कुर्वतीम् ।

उत्सिक्ताधरभिम्बकान्तिविसरैर्लोमीभवन्मौक्तिकां

मद्भक्तमुररीकुरुष्व गिरिजे नासाविभूषामिमाम् ॥ ४५ ॥

उदुकृतपरिवेषस्पर्धया शीतमानो-

रिव विरथितदेडद्वन्द्वमादित्यभिम्बम् ।

अरुणमणिसमुद्यत्प्रान्तविभ्राजिमुक्तां

शरवसि परिनिधेहि स्वर्णताटङ्गयुग्मम् ॥ ४६ ॥

मरकतवरपद्मरागडीरो-

त्थितगुलिकान्रितयावनद्धमध्यम् ।

विततविमलमौक्तिकं च

कण्ठाभरणमिदं गिरिजे समर्पयामि ॥ ४७ ॥

नानादेशसमुत्थितैर्मणिगणप्रोद्यत्प्रभामण्डल-

व्यामैराभरणैर्विराजितगलां मुक्ताखटालङ्कृताम् ।

मध्यस्थारुणरत्नकान्तिरुचिरां प्रान्तस्थमुक्ताङ्गल-

प्रातामम्ब यतुष्टिकां परशिवे वक्षःस्थले स्थापय ॥ ४८ ॥

अन्योन्यं प्लावयन्ती सततपरिचलन्तिकाङ्कलोलजालैः

कुर्वाणा मञ्जदन्तःकराणविमलतां शोभितेव त्रिवेणी ।

मुक्ताभिः पद्मरागैर्मरकतमणिभिर्निर्मिता दीप्यमानै-

र्नित्यं डारत्रयी ते परशिवरसिके येतसि द्योततां नः ॥ ४९ ॥

करसरसिजनाले विस्फुरन्तान्तिजाले

विलसदमलशोभे चञ्चदीशाङ्गिलोभे ।

विविधमणिमयूषोद्भासितं देवि दूर्गे

कनककटकयुग्मं भाङ्गयुग्मे निधेहि ॥ ५० ॥

व्यालम्बमानसितपट्टकगुच्छशोभि

स्फूर्जन्मण्डीघटितडारविरोचमानम् ।

मातर्मलेशमलिले तव बालुमूले
 डेयूरकद्रयमिदं विनिवेशयामि ॥ ५१ ॥
 विततनिजमयूषैर्मिर्मितामिन्द्रनीले-
 विजितकमलनालावीनमत्तालिमालाम् ।
 मणिगणपयिताभ्यां कङ्कणाभ्यामुपेतां
 कलय वलयराज्जुं उस्तमूले भलेशि ॥ ५२ ॥
 नीलपट्टमृदुगुच्छशोभिता-
 बद्धनैकमणिजालमञ्जुलाम् ।
 अर्पयामि वलयात्पुरःसरे
 विस्फुरत्नकतैतृपालिकाम् ॥ ५३ ॥
 आलवालमिव पुष्पधन्वना
 बालविद्रुमलतासु निर्मितम् ।
 अङ्गुलीशु विनिधीयतां शनै-
 रङ्गुलीयकमिदं मदर्पितम् ॥ ५४ ॥
 विजितहरमनोभूमत्तमातङ्गकुम्भ-
 स्थलविलुलितकूजत्त्रिङ्गुणीजालतुल्याम् ।
 अविरतकलनद्वैरीशयेतो हरन्तीं
 विविधमणिनिबद्धां भेषलामर्पयामि ॥ ५५ ॥
 व्यालम्बमानवरमौक्तिकगुच्छशोभि
 विभ्राजिषाटकपुटद्वयरोथमानम् ।
 उम्ना विनिर्मितमनेकमणिप्रबन्धं
 नीवीनिबन्धनगुणं विनिवेदयामि ॥ ५६ ॥
 विनिहतनवलाक्षापङ्कबालातपौधे
 मरकतमणिराज्जुमञ्जुमञ्जुरघोषे ।
 अरुणमणिसमुद्यत्कान्तिधाराविचित्र-
 स्तव यरणसरोजे संसकः प्रीतिमेतु ॥ ५७ ॥
 निबद्धशितिपट्टकप्रवरगुच्छसंशोभितां
 कलकवलितमञ्जुलां गिरिशचित्तसंमोहनीम् ।
 अमन्दमणिमण्डलीविमलकान्तिकिम्भीरितां
 निधेहि पदपङ्कजे कनकधुङ्घुडुमम्बिके ॥ ५८ ॥

विस्फुरत्सखरागरञ्जिते

शिञ्जितेन कलितां सभोजनैः ।

पद्मरागमणिनूपुरद्वयी-

मर्षयामि तव पादपङ्कजे ॥ ५८ ॥

पदाम्बुजमुपासितुं परिगतेन शीतांशुना

कृतां तनुपरम्परामिव दिनान्तरागारुणाम् ।

मधेशि नवयावकद्रवभरेण शोणीकृतां

नमामि नभमण्डलीं यरणपङ्कजस्थां तव ॥ ६० ॥

आरक्तश्वेतपीतस्फुरदुरुकसुमैश्चित्रितां पट्टसूत्रै-

र्द्वैवस्त्रीभिः प्रयत्नादगरुसमुदितैर्धूपितां दिव्यधूपैः ।

उद्यद्गन्धान्धपुष्पधयनिवल्डसमारब्धजङ्गारगीतां

यञ्चत्सङ्घारमालां परशिवरसिके कण्ठपीठेऽर्पयामि ॥ ६१ ॥

गूढाण परमामृतं कनकपात्रसंस्थापितं

समर्पय मुष्णाम्बुजे विमलवीटिकामम्बिके ।

विलोकय मुष्णाम्बुजं मुकुरमण्डले निर्मले

निधेडि मणिपादुकीपरि पदाम्बुजं सुन्दरि ॥ ६२ ॥

आलम्ब्य स्वसार्धीं करेण शनकैः सिंहासनादुत्थिता

कूजन्मन्मरालमञ्जुलगतिप्रोल्लासिभूषाम्बयर ।

आनन्दप्रतिपादकैरुपनिषद्वाङ्मैः स्तुता वेधसा

मञ्चिन्ते स्थिरतामुपैतु गिरिजा यान्ति सभामण्डपम् ॥ ६३ ॥

यलन्त्यामम्बायां प्रयलति समस्ते परिजने

सवेगं संयाते कनकलतिकालकृतिभरे ।

समतादुत्तालस्फुरितपदसम्पातजनितै-

र्जणत्कारैस्तारैर्जणजिहितमासीन्मणिगुडम् ॥ ६४ ॥

यञ्चद्वेत्त्रकराभिरङ्गविलसद्भूषाम्बराभिः पुरो-

यन्तीभिः परिथारिकाभिरमरप्राते समुत्सारिते ।

रुद्धे निर्जरसुन्दरीभिरभितः कक्षान्तरे निर्गतं

वन्दे नन्दितशम्भु निर्मलविद्यानन्दैकरुपं मधः ॥ ६५ ॥

वेधाः पादतले पतत्ययमसौ विषणुर्नमत्यग्रतः

शम्भुर्दृष्टि दृग्गन्धर्वं सुरपतिं दूरस्थमालोक्य ।
 छत्येवं परिचारिकाभिरुदिते संमाननां कुर्वती
 दृग्द्वन्द्वेन यथोचितं भगवती भूयाद्धिभूत्यै मम ॥ ६६ ॥
 मन्दं चारणसुन्दरीभिरभितो यान्तीभिरुत्कण्ठया
 नामोच्यारणपूर्वकं प्रतिदिशं प्रत्येकमावेदितात् ।
 वेगादक्षिपथं गता-सुरगणानालोकयन्ती शनै-
 र्दित्सन्ती चरणाम्बुजं पथि जगत्यायान्मडेशप्रिया ॥ ६७ ॥
 अग्रे केचन पार्श्वयोः कतिपये पृष्ठे परे प्रस्थिता
 आकाशे समवस्थिताः कतिपये दिक्षु स्थिताश्चापरे ।
 संमर्दं शनकैरपास्य पुरतो दण्डप्रणामान्मुहुः
 कुर्वाणाः कतिचित्सुरा गिरिसुते दृक्यातभिच्छन्ति ते ॥ ६८ ॥
 अग्रे गायति किंनरी कलपदं गन्धर्वकान्ताः शनै-
 रातोधानि च वाद्यन्ति मधुरं सव्यापसव्यस्थिताः ।
 कूजन्नूपुरनाद मञ्जु पुरतो नृत्यन्ति दिव्याङ्गना
 गच्छन्तः परितः स्तुवन्ति निगमस्तुत्या विरिञ्चयाद्यः ॥ ६९ ॥
 कस्मैचित्सुधिराट्टुपासितमलामन्त्रौघसिद्धिं क्मा-
 देकस्मै भवनिःस्पृहाय परमानन्दस्वरूपां गतिम् ।
 अन्यस्मै विषयानुरक्तमनसे दीनाय दुःखापलं
 द्रव्यं द्वारसमाश्रिताय ददतीं वन्दामहे सुन्दरीम् ॥ ७० ॥
 नम्रीभूय कृताञ्जलिप्रकटितप्रेमप्रसन्नानने
 मन्दं गच्छति संनिधौ सविनयात्सोत्कण्ठमोक्षत्रये ।
 नानामन्त्रगणं तदर्थमभिलं तत्साधनं तत्फलं
 व्याचक्षाणमुदग्रकान्ति कलये यत्किञ्चिदाद्यं मलः ॥ ७१ ॥
 तव दलनसदृक्षैरीक्षणैरेव यक्षु-
 र्निभिलपशुजनानां भीषयद्भीषणस्थम् ।
 कृतवसति परेशप्रेयसि द्वारि नित्यं
 शरभमिथुनमुख्यैर्भक्तियुक्तो नतोऽस्मि ॥ ७२ ॥
 कल्पान्ते सरसैकदासमुदितानेकार्कतुल्यप्रभां
 रत्नस्तम्भनिबद्धकाञ्चनगुणस्फूर्जद्विदानोत्तमाम् ।
 कर्पूरागरुगर्भवर्तिकलिकाप्राप्तप्रदीपावली

श्रीयङ्काङ्कतिमुल्लसन्मणिगणानां वन्दामडे वेदिकाम् ॥ ७३ ॥

स्वस्थानस्थितदेवतागणवृते भिन्दौ मुदा स्थापितं

नानारत्नविराजितेभविलसत्कान्तिश्छटादुर्दिनम् ।

यञ्च्यत्कौसुमतूलिकासनयुतं कामेश्वराधिष्ठितं

नित्यानन्दनिदानमम्ब सततं वन्दे य सिंहासनम् ॥ ७४ ॥

वददृभिरभितो मुदा जय जयेति वृन्दारकैः

कृताञ्जलिपरम्परा विदधति कृतार्था दृशा ।

अमन्दमणिमण्डलीभयितलेमसिंहासनं

सभीजनसमावृतं समधितिष्ठ दाक्षायणि ॥ ७५ ॥

कर्पूरादिकवस्तुजातमभिलं सौवर्णभृङ्गारकं

ताम्बूलस्य करण्डकं मणिमयं चैलाञ्चलं दर्पणम् ।

विस्फूर्जन्मणिपादुके य दधतीः सिंहासनस्याभित-

स्तिष्ठन्तीः परिचारिकास्तव सदा वन्दामडे सुन्दरि ॥ ७६ ॥

त्वदमलवपुरुधत्कान्तिकल्लोलजालैः

स्फुटमिव दधतीभिर्बाहुविक्षेपलीलाम् ।

मुहुरपि य विधूते यामरग्राहिणीभिः

सितकरकरशुभ्रे यामरे यालयामि ॥ ७७ ॥

प्रान्तस्फुरद्धिमलमौक्तिकगुञ्जजालं

यञ्च्यन्मडामणिविचित्रितलेमदण्डम् ।

उद्यत्सदञ्जकरमण्डलयारु लेभ-

श्चत्रं मडेशमडिले विनिवेशयामि ॥ ७८ ॥

उद्यत्तावकदण्डकान्तिपटलीसिन्दूरपूरप्रभा-

शोणीभूतमुदग्रलोहितमणिच्छेदानुकारिश्चवि ।

दूरादादरनिर्मिताञ्जलिपुटैशालोकमानं सुर-

व्यूहैः काञ्चनमातपत्रमतुलं वन्दामडे सुन्दरम् ॥ ७९ ॥

सन्तुष्टां परमामृतेन विलसत्कामेश्वराङ्गुस्थितां

पुष्पौघैरभिपूजितां भगवतीं त्वां वन्दमाना मुदा ।

स्फूर्जत्तावकदण्डरश्मिकलनाप्राप्तस्वयंरूपाभिदाः

श्रीयङ्कावरणस्थिताः सविनयं वन्दामडे देवताः ॥ ८० ॥

आधारशक्त्यादिकमाकलय्य

मध्ये समस्ताधिकयोगिनीं च ।

मित्त्रेशनायादिकमत्र नाथ-

यतुष्टयं शैलसुते नतोऽस्मि ॥ ८१ ॥

त्रिपुरासुधार्षावासन-

मारभ्य त्रिपुरमालिनी यावत् ।

आवरणाष्टकसंस्थित-

मासनषट्कं नमामि परमेशि ॥ ८२ ॥

ठशाने गाणपं स्मरामि विद्यरद्विघ्नान्धकारच्छिदं

वायव्ये वटुकं च कञ्जलरुचिं व्यालोपवीतान्वितम् ।

नैरुच्ये मडिषासुरप्रमथिनीं दुर्गां च सम्भूजय-

त्राग्नेयेऽभिलभक्ततरक्षाणपरं क्षेत्राधि नाथं भजे ॥ ८३ ॥

उज्यानजालन्धरकामरूप-

पीठानिमान्यूर्णागिरिप्रसक्तान् ।

त्रिकोणदक्षाग्निमसव्यभाग-

मध्यस्थितास्त्रिदिकरात्रमामि ॥ ८४ ॥

लोकेशः पृथिवीपतिर्निगदितो विष्णुर्जलानां प्रभु-

स्तेजोनाथ उमापतिश्च मरुतामीशस्तथा येश्वरः ।

आकाशाधिपतिः सदाशिव इति प्रेताभिधाभागता-

नेतांश्चकबलिःस्थितासुरगणान्वन्दामडे सादरम् ॥ ८५ ॥

तारानाथकलाप्रवेशनिगमव्याजद्रतासुप्रथं

त्रैलोक्ये तिथिषु प्रवर्तितकलाकाष्ठादिकालकमम् ।

रत्नालङ्कृतिचित्रवस्त्रललितं कामेश्वरीपूर्वकं

नित्याषोऽशकं नमामि लसितं यक्षात्मनोरन्तरे ॥ ८६ ॥

दृष्टि भावितद्वैवतं प्रयत्ना-

भ्युपदेशानुगृहीतभक्तसङ्घम् ।

स्वगुरुकमसंज्ञायकराज-

स्थितमोघत्रयमानतोऽस्मि मूर्ध्ना ॥ ८७ ॥

दृढयमथ शिरः शिष्यापिलाद्यै

कवयमथो नयनत्रयं च देवि ।

मुनिजनपरिचिन्तित तथास्त्रं

स्फुरतु सदा लृष्टये षडङ्गमेतत् ॥ ८८ ॥

त्रैलोक्यमोहनमिति प्रथिते तु यके

यञ्चद्विभूषणगणत्रिपुराधिवासे ।

रेष्मात्रये स्थितवतीरणिमाहिसिद्धी-

र्मुद्रा नमामि सततं प्रकटाभिधास्ताः ॥ ८९ ॥

सर्वाशापरिपूरके वसुधलद्धन्द्रेण विभ्राजिते

विस्फूर्जन्निपुरेश्वरीनिवसतौ यके स्थिता नित्यशः ।

कामाकर्षणिकाद्यो मणिगणल्लाजिष्णुदिव्याम्बरा

योगिन्यः प्रदिशन्तु काङ्क्षितकलं विख्यातगुमाभिधाः ॥ ९० ॥

मडेशि वसुभिर्दलैर्दसति सर्वसंक्षोभाणे

विभूषणगणस्फुरन्निपुरसुन्दरीसमनि ।

अनङ्गकुसुमाद्यो विविधभूषणोद्भासिता

दिशन्तु मम काङ्क्षितं तनुतराश्च गुमाभिधाः ॥ ९१ ॥

लसद्गुणदृशारके स्फुरति सर्वसौभाग्यदे

शुभाभरणभूषितत्रिपुरवासिनीमन्दिरे ।

स्थिता दधतु मङ्गलं सुभगसर्वसंक्षोभिणी-

मुखाः सकलसिद्धयो विदितसम्प्रदायाभिधाः ॥ ९२ ॥

बहिर्दृशारे सर्वार्थसाधके त्रिपुराश्रयाः ।

कुलकौलाभिधाः पान्तु सर्वसिद्धिप्रदायिकाः ॥ ९३ ॥

अन्तःशोभिदृशारकेऽतिललिते सर्वादिरक्षाकरे

मालिन्या त्रिपुराधया विरथितावासे स्थितं नित्यशः ।

नानारत्नविभूषणं मणिगणल्लाजिष्णुदिव्याम्बरं

सर्वज्ञादिकशक्तिवृन्दमनिशं वन्दे निगर्भाभिधम् ॥ ९४ ॥

सर्वरोगहरेऽद्यारे त्रिपुरासिद्धयान्विते ।

रहस्ययोगिनीर्नित्यं वशिन्याद्या नमाम्यहम् ॥ ९५ ॥

यूताशोकविकासिकेतकरजःप्रोद्भासिनीलाम्बुज-

प्रस्फूर्जन्नवमल्लिकासमुदितैः पुष्पैः शरान्निर्मितान् ।

रम्यं पुष्पशरासनं सुललितं पार्श्वं तथा याङ्कुशं

वन्दे तावकमायुधं परशिवे यच्चान्तरालेस्थितम् ॥ ६६ ॥

त्रिकोण उदितप्रभे जगति सर्वसिद्धिप्रदे

युते त्रिपुरयाम्बया स्थितवती य कामेश्वरी ।

तनोतु मम मङ्गलं सकलशर्म वज्रेश्वरी

करोतु भगमालिनी स्फुरतु मामके येतसि ॥ ६७ ॥

सर्वानन्दमये समस्तजगतामाकाङ्क्षिते भैरवे

भैरव्या त्रिपुराद्यया विरचितावासे स्थिता सुन्दरी ।

आनन्दोल्लसितेक्षणा मणिगणभ्राजिषुभूषाम्बरा

विस्फूर्जद्ददना परापररुः स मां पातु योगिनी ॥ ६८ ॥

उल्लसत्कनककान्तिभासुरं

सौरभस्फुरणवासिताम्बरम् ।

दूरतः परिहृतं मधुप्रतै-

र्षयामि तव देवि यम्पकम् ॥ ६९ ॥

वैरमुद्धतमपास्य शम्भुना

मस्तके विनिहितं कलाच्छलात् ।

गन्धलुब्धमधुपाश्रितं सदा

केतकीकुसुममर्षयामि ते ॥ १०० ॥

यूर्णाकृतं द्रागिव पञ्चजेन

त्वदानस्यर्षिसुधांशुभिम्बम् ।

समर्षयामि स्फुटमञ्जलित्थं

विकासिजातीकुसुमोत्तरं ते ॥ १०१ ॥

अगरुभडलधूप्राञ्जसौरभ्यरभ्यां

मरकतमणिराजुराजिडारिस्रगाभाम् ।

द्विशि विद्विशि विसरद्रन्ध्रलुब्ध्याविमालां

वकुलकुसुममालां कण्ठपीठेऽर्षयामि ॥ १०२ ॥

ईडुमारोर्ध्वगभिन्दुराननमधोभिन्दुद्रयं य स्तनौ

त्रैलोक्ये गुरुगम्यमेतदम्बिलं डार्दं य रेणात्मकम् ।

एत्थं कामकलात्मिकां भगवतीमन्तः समाराधय-

न्नानन्दाम्बुधिमञ्जने प्रलभतामानन्दयुं सञ्जनः ॥ १०३ ॥

धूपं तेऽगरुसंभवं भगवति प्रोल्लासिगन्धोद्भुरं
 दीपं यैव निवेदयामि मलसा धार्दान्धकारच्छिद्यम् ।
 रजस्वर्णविनिर्मितेषु परितः पात्रेषु संस्थापितं
 नैवेद्यं विनिवेदयामि परमानन्दात्मिके सुन्दरि ॥ १०४ ॥

जातीकोरकतुल्यमोदनमिदं सौवर्णपात्रे स्थितं
 शुद्धान्नं शुचि मुद्गमाषयज्ञकोद्भूतातथा सूपकाः ।
 प्राज्यं मालिषमाज्यमुत्तममिदं धैवंगवीनं पृथ-
 क्पात्रेषु प्रतिपादितं परशिवे तत्सर्वमङ्गीकुरु ॥ १०५ ॥

शिम्भीसूरपलाशाकभिम्भभृलतीकूश्माण्डकोशातकी-
 वृत्ताकानि पटोलकानि मृदुना संसाधितान्यग्निना ।
 सम्पन्नानि च वेसवारविसरैर्दिव्यानि भक्त्या कृता-
 न्यत्रे ते विनिवेदयामि गिरिजे सौवर्णपात्रप्रजे ॥ १०६ ॥

निम्बूकार्द्रकयूतकन्दकदलीकौशातकीकर्कटी-
 धात्रीबिल्वकरीरकैर्विरचितान्यानन्दयिद्विग्रहे ।
 राज्ञिभिः कटुतैलसैन्धवसरिद्राभिः स्थितान्पातये
 संधानानि निवेदयामि गिरिजे भूरिप्रकाराणि ते ॥ १०७ ॥

सितयाञ्चितलङ्कुप्रजा-
 न्मृदुपूपाभृदुलाश्च पूरिकाः ।
 परमान्नमिदं च पार्वति
 प्रणयेन प्रतिपादयामि ते ॥ १०८ ॥

द्विग्धमेतदनले सुसाधितं
 चन्द्रमण्डलनिभं तथा दधि ।
 क्वाणितं शिषरिणीं सितासितां
 सर्वमम्भ विनिवेदयामि ते ॥ १०९ ॥

अत्रे ते विनिवेद्य सर्वममितं नैवेद्यमङ्गीकृतं
 ज्ञात्वा तत्त्वयत्पुष्टयं प्रथमतो मन्ये सुतृसां ततः ।
 देवीं त्वां परिशिष्टमम्भ कनकामत्रेषु संस्थापितं
 शक्तिभ्यः समुपाहारामि सकलं देवेशि शम्भुप्रिये ॥ ११० ॥

वामेन स्वर्णपात्रीमनुपमपरमान्नेन पूर्णां दधाना-
 मन्येन स्वर्णदर्वीं निजजनलुदयाभीष्टदां धारयन्तीम् ।

सिन्दूरारक्तवस्त्रां विविधमण्डितसद्भूषणां मेघडाङ्गीं
तिष्ठन्तीमग्रतस्ते मधुमदमुद्वितामन्नपूर्णां नमामि ॥ १११ ॥

पङ्क्त्योपविष्टान्परितस्तु यक्षं
शक्त्या स्वयादिङ्गितवामभागान् ।
सर्वोपचारैः परिपूज्य भक्त्या
तवाम्बिके पारिषदान्नमामि ॥ ११२ ॥

परमामृतमत्तसुन्दरी-
गणामध्यस्थितमर्द्धभासुरम् ।
परमामृतधूर्णितेक्ष्णं
किमपि ज्योतिरुपास्महे परम् ॥ ११३ ॥

दृश्यते तव मुष्णाम्बुजं शिवे
श्रूयते स्फुटमनाडतध्वनिः ।
अर्थने तव गिरामगोचरे
न प्रयाति विषयान्तरं मनः ॥ ११४ ॥

त्वन्मुष्णाम्बुजविलोकनोल्लस-
त्प्रेमनिश्चलविलोचनद्वयीम् ।
उन्मनीमुपगतां सभामिमां
भावयामि परमेशि तावकीम् ॥ ११५ ॥
यक्षुः पश्यतु नेह किञ्चन परं द्राणं न वा जिघ्रतु
श्रोत्रं उन्त श्रुणोतु न त्वगपि न स्पर्शं समालम्बताम् ।
जिह्वा वेत्तु न वा रसं मम परं युष्मत्स्वरूपामृते
नित्यानन्दविधूर्णमाननयने नित्यं मनो मज्जतु ॥ ११६ ॥

यस्त्वां पश्यति पार्वति प्रतिदिनं ध्यानेन तेजोमयीं
मन्ये सुन्दरि तत्त्वमेतदम्बिलं वेदेषु निष्ठां गतम् ।
यस्तस्मिन्समये तवार्थनविधावानन्दसान्द्राशयो
यातोऽहं तदम्बिन्नतां परशिवे सोऽयं प्रसादस्तव ॥ ११७ ॥

गणाधिनाथं वटुकं य योगिनीः
क्षेत्राधिनाथं य विद्विष्यतुष्टये ।
सर्वोपचारैः परिपूज्य भक्तितो
निवेदयामो बलिमुक्तयुक्तिभिः ॥ ११८ ॥

वीणामुपान्ते भलु वाद्यन्तै

निवेद्य शेषं भलु शेषिकायै ।

सौवर्णभृङ्गारविनिर्गतेन

जलेन शुद्धायमनं विधेहि ॥ ११८ ॥

ताम्बूलं विनिवेदयामि विलसत्कूर्पूरकस्तूरिका-

जातीपूगलवङ्गयूर्णभदिरैर्भक्त्या समुल्लासितम् ।

स्कूर्णद्रवसमुद्गप्रण्डितं सौवर्णपात्रे स्थितै-

र्दीपैरुज्ज्वलमान्नयूर्णरयितैरारार्तिकं गृह्यताम् ॥ १२० ॥

काञ्चिद्रायति किंनरी कलपदं वाद्यं दधानोर्वशी

रम्भा नृत्यति केलिमञ्जुलपदं मातः पुरस्तात्तव ।

कृत्यं प्रोज्ज्य सुरस्त्रियो मधुमदव्याघूर्णमानेक्षणं

नित्यानन्दसुधाम्बुधिं तव मुषं पश्यन्ति दृश्यन्ति च ॥ १२१ ॥

ताम्बूलोद्भासिवङ्गैस्त्वदमलवदनलोकनोल्लासिनेत्रै-

श्चक्रश्चैः शक्तिसङ्घैः परिहृतविषयासङ्गमाकर्ण्यमानम् ॥ १२२ ॥

अर्थाविधौ ज्ञानलवोऽपि दूरे

दूरे तदापादकवस्तुजातम् ।

प्रदक्षिणीकृत्य ततोऽर्थनं ते

पञ्चोपयारात्मकमर्पयामि ॥ १२३ ॥

यथेप्सितमनोगतप्रकटितोपयारार्थितं

निजावराण्डेवतागाणवृतां सुरेशस्थिताम् ।

कृताञ्जलिपुटो मुहुः कलितभूमिरष्टाङ्गकै-

र्नमामि भगवत्यङ्गं त्रिपुरसुन्दरि त्राहि माम् ॥ १२४ ॥

विज्ञप्तीरवधेहि मे सुमहता यत्नेन ते संनिधिं

प्राप्तं मामिह कान्दिशीकमधुना मातर्न दूरीकुरु ।

यितं त्वत्पदभावने व्यभियरेद्गुवाक्य मे जातु ये-

त्तत्सौम्ये स्वगुणैर्बधान न यथा भूयो विनिर्गच्छति ॥ १२५ ॥

कवाहं मन्दमतिः क्व येदमभिलैरेकान्तभक्तैः स्तुतं

ध्यातं देवि तथापि ते स्वमनसा श्रीपादुकापूजनम् ।

काद्याचित्कमदीययिन्तनविधौ सन्तुष्टया शर्मदं

स्तोत्रं देवतया तथा प्रकटितं मन्ये मदीयानने ॥ १२६ ॥

नित्यार्थमिदं यित्ते भाव्यमानं सदा मया ।

निबद्धं विविधैः पदैरनुगृह्णातु सुन्दरी ॥ १२७ ॥

एति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकार्यस्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य

श्रीमच्छङ्करभगवतः कृतौ त्रिपुरसुन्दरीमानसपूजास्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

Encoded by Sunder Hattangadi

——
Tripurasundari Manasa Puja Stotra

pdf was typeset on October 6, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

